

Vaardig Reageren

Oudergesprekken met betrekking tot ongepast gedrag omzetten in Virtual Reality om meer oefenkansen te creëren voor studenten en startende leerkrachten.

Onderzoekslab – XR.net

Academiejaar 2022-2023

Namen: Lena Bauweraerts, Lies Cockx, Stien Peeters, Emma Pelckmans, Jolien Verheyden, Flor Willems en Noa Wilms

Educatieve bachelor in Lager Onderwijs

Thomas More

Campus Turnhout

Campus Blairon 800, 2300 Turnhout, België

Samenvatting

Startende leerkrachten ondervinden moeilijkheden wanneer ze in het werkveld beginnen, wat voornamelijk te wijten is aan het gebrek aan ondersteuning. Zo verwoordt Gordts, 2020: “Begeleiding van startende leerkrachten is essentieel om een vroege uitval tegen te gaan.” Een groot aantal van deze leerkrachten geeft aan dat ze zich onvoldoende voorbereid voelen op enkele aspecten van de praktijk. Het voeren van oudercontacten is een van deze aspecten waarvoor extra oefenmomenten noodzakelijk zijn om deze leerkrachten met meer zelfvertrouwen en een sterkere basis te laten starten in het werkveld. Jaarlijks moeten leerkrachten een drietal keer oudercontacten voeren waaronder enkele met betrekking tot ongepast gedrag. Toch zijn oefenkansen hierop eerder zelden. Dit onderzoek is uitgevoerd met als doel om op een laagdrempelige manier meer oefenkansen aan te bieden aan studenten en startende leerkrachten door middel van Virtual Reality, zodat ze beter voorbereid zijn op moeilijke oudergesprekken. Hiervoor wordt samengewerkt met XR.net.

Binnen dit onderzoek wordt een actie-reactieboom van een oudergesprek uitgewerkt met betrekking tot ongepast gedrag om het vervolgens om te zetten in Virtual Reality. De uitwerking hiervan is gebaseerd op een theoretisch kader bepaald door de resultaten van een literatuurstudie. Zo blijkt uit literatuur dat oudergesprekken een vaste structuur hanteren, welke gevolgd wordt in de actie-reactieboom. Daarnaast wordt er binnen dit onderzoek gekozen om ouders te categoriseren. Uit verschillende bronnen kunnen we afleiden dat we ouders kunnen opdelen op basis van de opvoedingsstijlen volgens Maccoby en Martin. Deze opvoedingsstijlen bieden in combinatie met de Roos van Leary een theoretische basis voor het uitschrijven van de reacties en tegenreacties.

Uit literatuur blijkt dat trainingen in Virtual Reality de deelnemers meer vertrouwen geven om met opgedane of geleerde kennis en handelingen aan de slag te gaan. Oudergesprekken meermaals oefenen met verschillende mensen, is praktisch moeilijk. Er werd gezocht naar een manier waarmee oefenkansen op een laagdrempelige manier aangeboden kunnen worden, waarmee bedoeld wordt dat tijd en ruimte hier geen drempel vormen. Door middel van het programma ‘Wonda’ is de actie-reactieboom omgezet kunnen worden in Virtual Reality zodat startende leerkrachten en studenten hiermee het oudercontact kunnen inoefenen.

Het prototype van de ontworpen oefenvorm werd getest door 55 startende leerkrachten en studenten van de lerarenopleiding Lager Onderwijs aan Thomas More Turnhout, waarbij de deelnemers vanuit verschillende fasen van de opleiding kwamen. Meer dan 90 % van de kandidaten geeft aan dat deze oefenvorm hen meer zelfvertrouwen zou geven en dat ze de kans zouden grijpen wanneer deze aangeboden wordt in de opleiding. Daarnaast is meer dan 80% van de deelnemers het ermee eens dat de keuze van de technologie ‘Virtual Reality’ een meerwaarde biedt aan deze oefenvorm.

Vanuit de resultaten van dit onderzoek kunnen we besluiten dat een oudergesprek inoefenen aan de hand van deze oefenvorm een meerwaarde zou zijn voor startende leerkrachten en studenten aan de lerarenopleiding. Zowel uit bronnen als uit de testing van het prototype is gebleken dat het gebruik van Virtual Reality als trainingsvorm meer vertrouwen biedt om aan de slag te gaan met opgedane kennis en vaardigheden. Het is van belang dat er een reflectie op volgt, waarbij dat de testgroep aangeeft dat dit best gebeurt aan de hand van een gesprek.

Er kan besloten worden dat er verschillende mogelijkheden liggen ter verbetering. Niet alleen op technologisch vlak maar evenzeer op inhoudelijk gebied kan er vervolgonderzoek gedaan worden om het product kwaliteitsvoller te maken. Daarnaast kan de betrouwbaarheid nog verhoogd worden door een grotere steekproef te bevragen en de testen meermaals af te nemen bij de deelnemers.